

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostorturca 1861. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Hasenstein és Vogelnél (Wollzeile 9. sz.).

Pesten: Zeisler M. hirdetés felvétel irodájában (Königsasse Nr. 60.)

Nyitási díj: cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Még e lap hetenkint háromszor, n. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, fél évre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Kelet s a korszellem.

IV.

A szultán minden alkalmat felhasznál, reform-törvényeinek manifestációjára. Az ujonnan kinevezett Daud basához és Franco effendihez a következő szavakat intézte: „Kíváncsi vagyok, hogy az ujonnan kinevezett hivatalnokok minden áron a haladás előmozdításán fáradozzanak. Én nem teszek különbséget muzulmán és keresztény alattvalóim között. Oly állást kell foglalniuk az államok között, minőt a nagyhatalmasságok foglalnak és 10 év alatt azon útat megjárniuk, melyre azok századokat vettek igénybe.”

Az orosz érzelmű hírlapi közegek már kezdik rossz humorukat kimutatni azon következetes elhatározottság miatt, melylyel a szultán minden alkalmat megragad, hogy a jogegyenlőség, reform és haladás eszméit hangsúlyozza s a Kelet társadalmára ébresztőleg hasson. A helyett, hogy üdvözlőnek, a helyett, hogy szerencsét kívánnának és biztatnák ő felségét: törekvéseit kisebbitni, s azok őszinteségét kétségessé tenni igyekeznek. A félhivatalos „Russ. Correspondent” az egész „üres hiábavalóság”-nak nevezi. Az ilyen reformigérekhez — ugymond — már rég hozzászoktunk, s kijelenti meggyőződését, hogy a török kormány semmit sem fog tenni az igája alatt görnyedő népek sorsának javítására. Az persze nem „üres hiábavalóság”, a mit e félhivatalos muszka lap principálisa a leghőhérolt Lengyelországban mivel, közelebbről már a lengyel rutheneket kezdve sanyargatni, hogy mernek más, mint muszka nyelven imádkozni! A kancsuka sopánkodik az „iga alatt görnyedő népek sorsa” felett. Az ördög barátának öltözik, de áhitatos sohajtozása nem egyéb, mint az, hogy tüszköl — a tömjéntől.

H. S.

Egy román emlékirat.

Azon eszmecserére vonatkozólag, mely a minap Baritiu úr közt és köztem a „Gazeta Transilvaniei” és a „Kolozs. Közlöny” hasábjain fölmerült volt, több román pár héttel ezelőtt egy emlékiratszerű, több ívre terjedő nyílt levelet intéztem hozzám a k. fehérvári postán.

„Reánk (a románokra) nézve — ugymondanak — nagy nyereség, hogy ön, ki azon lapot szerkeszti, mely Erdélyben a pesti majoritás politikáját hirdeti, nem oly közelit-

hetlen, hogy az igazságtól megijedjen, s hinni akarjunk, őszintén mondja, hogy önök nekünk polgártársaink, kik jóban, rosszban, mit a végzet reánk mér, testvéreileg osztozni akarnak.”

De becses nevüket irányomban is, kit bizalmukkal megtisztelni hajlandók, tartózkodólag eltilkolták, s egyenesen csak névtelen eszmecserére hívnak fel, s megnevezni magukat csak akkor ígéri, ha „a román sajtó felszabadul a nyomás (?) alól”; egyébiránt nem vitatják ez irat nyilvánosságához valónak feltétlen szükségességét, s azon esetre, ha kiadandónak nem ítélném, utasítással látnak el az abban foglalt eszméknek máskénti érvényesítésére nézve.

Nem tudom, kikhez van szerencsém; egyetlen aláírt név sem nyújt érintkezési pontot, s ezért csak sajnálatommal fejezhetem ki. Azonban legyenek meggyőződve az illetők, hogy — bárkik legyenek is — várakozásuknak részint már megfelelttem, részint megfelelni fogok, a mennyiben csekély befolyásomtól kitelik.

Az iratot — ámbár annak nem egy tételét, mint correctebb legitim felfogás terén közelitöt, örömmel üdvözölöm — ezúttal ki nem adandónak határozom és pedig a következő okokból:

először, mert a kérdéses eszmecserét maga B. úr is befejezettek látszik tekinteni, s ám legyen úgy;

másodszor, mert anonym iratokat, minőt szerkesztői interregnumom alatt nem egyet kaptam, szabályszerűleg mellőzni szoktam, s ha ez emlékiratszerű levélre ennyiben is reflectálni kívántam, tettem azt azért hogy ne látszassam e nyilatkozványt barátságatlanul ignorálni, tettem udvariasságból, mi ohajtandó, hogy a magyar és román értelmiség közti viszonyt áthassa, s köztünk a kölcsönös megbecsülés és testvéries bizalom szellemét ápolja;

harmadszor és végül: nem tartom ildomosnak egy ily fontos és kényes természetű vitába keverni e lapot most, midőn az már csak néhány napig lesz befolyásom alatt.

Egyébiránt az illetők fogadják ismeretlenül is hazafiai üdvözlétemet s köszönetemet a megtisztelő bizalomért!

Halmágyi Sándor.

Obrenovich Mihály, szerb fejedelem.

„A nap eseménye” — mond a „Wanderer” — „ma már összes részleteiben van ismervé; de indokai még nincsenek felvilágosítva. Személyes

boszútény volt-e, mely, mint némelyek állítják, a topsideri parkban az iszonyu cselekvényt okozta, vagy talán, mint mások állítják, politikai összeesküvés olálkodott az oroszokhoz nem igen hajló fejedelem élete után, e pillanatban még nem tudjuk; de bármint álljon is a dolog, mindenesetre szükséges, hogy az európai diplomácia gyorsan és erélyesen lépjen fel, nehogy az indokaiban még felvilágosítatlan véres tett következményeiben egyetlen egy nagyhatalomnak váljék előnyére. A következőkben mindent összeállítunk, a mi a nándor-fehérvári katasztrófa vonatkozik. Egy most érkezett magán-távirat következőt mond:

„Az első halálos revolver-lövés Obrenovich Mihály fejedelem koponyáját hátulról érte, és így a fejedelem nem volt többé tanúja azon mérszárlásnak, a melynek támadnia kellett, mintán kivül még három személy sebesített meg halálosan. Konstantinovich Katalinnak, az egyik áldozat leányának jobb karja lövetett keresztül. E pillanatban Nándor-Fehérvárról csend uralkodik, és Obrenovich Milan, ki ez idő szerint Párisban neveltetik, kiáltott ki a meggyilkolt fejedelem utódjának.” E táviratra vonatkozólag nem lesz érdektelen a következő személyes jegyzeteket közölni:

Az öreg Obrenovich Milos egyik fivére, Ephrain, egy fiat hagyott hátra, kinek neve szintén Obrenovich Milos volt. Ez a Milos egy Katarci Mária nevű hölgygel lépett házasságra Moldvából. E házasság gyümölcse volt Obrenovich Milan, most 15 éves ifjú, kit a meggyilkolt fejedelem nevelés és kiképzés végett Huvet tanár gondviselése alá helyezett Párisban. Obrenovich Mihálynak nevelő, született Hunyadi Julia grófnővel, kitől nem régiben elvált, nem levén maradéka, ezen ifjút jelölte ki és mutatta be a nemzetnek, mint egyetlen jogszertű férfi-áru örökösét és sikeresen védte jogát a skuptinában.

Obrenovich Ephrain egyik leánya volt Anka, ugyanaz, ki e véres catastropha alkalmával szintén meggyilkoltatott; ezen Anka Konstantinovichel lépett házasságra, s ezen házasságból származott Konstantinovich Katalin, kinek jobb karját e véres esemény alkalmával a gyilkosok keresztüllőtték. A fanatikus vallási párt azon ellenszenvet, melylyel az anya iránt viseltetett, kiterjesztette a rendkívüli szépségű leányra is. Ugyanis az a hit volt elterjedve, hogy Obrenovich Mihály fejedelem e fiatal rokonával új házasságra kíván lépni. E dühös párt t. i. Konstantinovich Ankát tartotta a Hunyadi Julia grófnőtől történt elválás okozójának. E nemes magyar hölgy nem volt ugyan eleinte a szerbek kedvence; de mihielyt észre lőn véve, hogy a fejedelem komolyan van érdekelve fiatal rokona iránt, rögtön keletkezett párt, mely a fejedelemről oltalma alá vette.

ményes főjegyzőnk kielégítő főispánunk tudományosját geológiai kirándulást rendezett a sárdi határ két nevezetes pontjára. Az egyikben tudós főispánunk, ki egyszermind szakavatott geologus is, rögtön felismerte egy szakadással az eocen képlet azon zonáját, melynek egyik horizonjában ama világhírű ostrea gigantea nevű óriás kagylók jönek kövülden elő, melyek mássai még csak a párisi medenczeből, az ugynevezett „Nummulitique” alsó szintjéből ismeretesek a tudós világ előtt. A másikban t. i. az Örhegyen alóli akadott rá az oligocen képződmények azon szintjére, mely aequivalense a fellegvári rétegeknek és a bécsi geologusok által még csak Solyomtelke és Kisbánya határain észleltettek. Mindenesetre nagyon érdekes felfedezés és bizonyítani látszik, hogy ezen szint (horizon) az erdélyi északnyugati nagy kiterjedésű eocen öv-nek (zona) több pontjain mutatkozik. Következésképpen a hajdani oligocen tengerből egykori terjedelmét jelzi, mely terimét még tavaly a párisi medencze mintájára kolozsári medenczének kereszteltem volt el. A m. sárdi Örhegy igen nevezetes geológiai jelenség s megérdemli szakembereink által a tüzetes áttanulmányozást. Míg a tetőn részint az erdő-koszoszort, részint a virágatlan harasztok legióitól borított talaj a neogen képlet cardium nevű kagylóit rejt, addig az aljban itt is föllelhetők az eocen képlet főntebb említett óriás osztrigái, a hegy dérkében pedig e két geológiai nagy zona közt előfordulni szokott horizonok majd mind észlelhetők.

Legérdekesebb volt az egész kutatás alkalmával azon jelenség, midőn a hegy lejtőjén megegyi mértékű Vélics Lajos, és főjegyző Halmágyi Sándor urak rátaláltak azon szintre, melyben milliárd évek előtt a plagiostoma és melania nevű csigák és kagylók ezerei szerepeltek. Erre a tiszt-

A felelővel mellett, hogy ez orgyilkosságnak nem volt semmi politikai indoka, s hogy az talán csak személyes boszúvágyból eredett, szól az a körülmény, hogy egy Radovanovits nem régiben váltóhamisítás miatt várrabságra ítéltetett, s jelenleg a topsideri börtönben ül. Idősb Radovanovits, kit ezen orgyilkosság szerzőjének tartanak, gymnasiális igazgató volt Nándor-Fehérvárott; czinkosul két fia szolgált neki, kik közül az egyik mérnök, a másik pedig ügyvéd, s így mind a három gyilkos a műveltebb osztályhoz tartozik.

Mihály fejedelem meggyilkoltatása komoly esemény, melynek következményeit még csak sejtteni sem lehet, és valószínűleg jeladás ama harez megkezdésére, mely felé a nagy szerbek már évek óta töreksenek. Mihály fejedelem eléggé okos volt arra, hogy maga ne adja ezen jelt, s nyilván ez az, mi neki életébe került. A nemzeti fanatizmus, mely a harezot a törökkel inkább ma, mint holnap kezdi és Bosnia elfoglalását nem tartja nehéznek, még a szerb államférfiak egyrészt is megragadta, sőt Mihály fejedelem miniszterei közt találkoznak néhányan, kik a politikában késedelmezést s erély hiányt vetnek szemére. Ezen utóbbi hiánya csakugyan szerencsétlensége volt, de nem a fanatikus nagyszerbek értelmében véve. Ha erélylyel, atyja vasakarátának csak egy részével bírt volna, akkor inkább éreztette volna nejjével az uralkodó kezét. Mint olyan, a milyen volt, sokkal jobb, sokkal kegyesebb és műveltebb volt, semhogy ezen nép megérdemelte volna. Azután meg nyugati és nem orosz műveltséggel és irányval bírt, mit sohasem bocsátottak meg neki, és mind az áldozatokért, melyeket népének hozott, a szeretetért, melyet iránta tanúsított, nem aratott hálát, hanem e golyót.

Senki sem hiszi, mit a távstúrgönyök mondanak, hogy t. i. magánboszu vezetett a gyilkosokat e bűnös cselekvényre, mert mindenkül meg van győződve, hogy politikai indokok voltak a gyalázatos tett rugói. Föltűnő volna, ha ebben Oroszország keze nem járna, mert csak Oroszországnak lehet érdekében a keleti kérdést ily borzalmas eszközkel is föllobbantani, melynek lassu fejlődését nem tudta bevégni. Ki fogja Mihály fejedelem székében követni, melyet szenvedély szülte bonyodalmak fognak most környezni, ez nagy horderejű kérdés e szomorú eseményben. Oroszország nem fogja elmulasztani legelső előállani jelöltjével, hogy azt, miben neki Obrenovich mérséklete és függetlenség utáni törekvése útjában állt, valóítsa, azaz, hogy Szerbiát céljaira eszközül felhasználja Török- és Magyarország ellen.

A szerb kormányon ülő férfiak, kik uruk szándékát átértve vezették a valóítás felé, habár szomorúan sajtattak e csapás által, nem veszítették el lélekjelenlétüket, hanem rögtön egész erélylyel fogták meg az államszekér gyeplőjét.

kar kisérletünkben volt tagjainak mindegyike felvillanyozva érezte magát s tudományosját lelkesítlen kezdettek muzeumunk számára ereklyéket gyűjteni. Néhány percz alatt tele is tölt egy jóformán tarisnya ez érdekes korszak már végtelképp kibalt, de kövülden maig is fennmaradt os lényeivel. Egész gyönyör volt látni, hogy a politikai tisztikarra minő hatást gyakorolt a tudomány. Mind egyike visszamerengett képeletében azon megmerhetlen idők előtti őskorszakokra, midőn e vidéket évezredekken át több ízben borította tenger, melyekben a mostani teremtményektől egészen eltűtő bizarr küllemű halgyilkok (saurier) uralkodtak az akkori szerves lények felett. E csontos vértelt pán-cézolozott vízi oligarchák élő faja ma már kétképp ki van halva, ki van veszve, s helyettük évmilliók mulva ez ujonnan szárazföldre vált tenger fölött az emberfaj titto fel most tanyáját, melynek tudomány s humanitással vértézt egyike aristocratiája tart ma szemlét, mind a földszinéről végtelképp eltűtő hajdani szervények nyomdokai — mind pedig az őt szeretve tisztelő s a jelenben működő megyei tisztikar személyzetének pontos és igazságos eljárása felett!

E nem kis fáradsággal párosult geológiai kirándulás után az egész személyzetnek nagyon jól esett Halmágyi úrnak dűsan terített asztalánál magát kölcsönösen kibeszélhetni, s találó élecekkel fűszerezhetni a napi események politikai s tudományos kalandjait!

Ebéd után az Almás völgye felé indultunk. Útnak, mely a megelőzőt sok esőzés miatt nem volt könnyen járható, csaknem mindenütt kövér rétekek váltakozó, dűsan zöldellő lombdők közt vezetett. A Fundatura nevű vízfalasztó gerinczen a fejrődi járás tisztviselőisége s birtokosai búcsu-vér-án elvált kisérőnkötől, de a bácsi járás textu-át annyira érdekelte tudományos kutatálmalmas,

TÁRCZA.

Három napig tartó politikai s természetrajzi körút.

Kolozsmegye felső kerületében.

Gróf Eszterházy Kálmán, Kolozsmegye szeretve tisztelt, s mondhatni Erdély legnépszerűbb s egyszersmind legtudományosabb főispánja, megvizsgáló megéje felső kerületének néhány szolgabírói s egyesbírói irodáját, folyó hó 8-dika hajnalán indult el Kolozsvárról Bács felé, magával vivén muzeumunk őret, Pávai Eleket, azaz: alóli-irtat. Kisérték a méltóságos főispán urat egész körútjában e megye érdeműs főbírája M a e s k á s i Pál, és megyei mérnök Vélics Lajos urak is.

Az első állomás Bács volt, hol e járás szolgabírája Biró József úr a járásához tartozók kíséretében meleg szavakkal tolmácsolta járásának a mlga főispán úrhoz való határtalan ragaszkodását. Megtörténvén az itteni irodai vizsga M. Nádason főut-inspector Lészai Gyula úrhoz hajtottunk be, ki is szeretetreméltó nejjével, főbíránk bájos leányával, csinos reggelivel várt reánk.

Innen M. Sárd felé siettünk. Kisérőnkhez csatlakoztak a már említett bácsi urak is. Kolozsvár és Sárd között minduntalan viránydűs rétek s mezők közt haladtunk; s a csermelyek nyirkos partjai körül, valamint a nedűtűdűs süppedékekben folytonosan himbálódttak a Cirsium rivulare kosaras virágombjai a hűvös hajnali légben; a halmok és dombok oldalain a harmattól gyöngyűző rosa pumila tárta fel páratlan színezett illatos bokréttáját, körűzve Flórának száz meg száz kaczerón mosolygó s gondtalan enyelgő kis lánykával, kik napfelkölte után egész készséggel nyiták

*) Nehogy irigységgel vádoltathassunk, nem akarjuk szerkesztői irónunkat használni ez epithetonoknál; de az bizonyos, hogy H. S. barátunk e tekintetben nem követel.

Szerk.

de a viszonyok gyors változásával a kigyóbört lehányva, csakhamar népszerűsége birtak emelkedni s befolyásukat felhasználták arra, hogy az alapítványi kamatok kiadása megakasztassék. És ezen emberek (bocsánat öszinteségemért) t. N. S. úr legbatalmasabb elvtársai, barátai, kik az elv győzelmeért semmitől sem rettennek vissza, mert mindent próbáltak már és mindenre képesek. Az eszüközök valóban jól vannak választva; a cél elérése — kérdés.

Vonjuk össze az elmondottakat s mérjük meg a t. N. S. úr hatalmas vádjának horderejét.

A s. sz. gyűgyi iskola életében — N. S. úr szemüvegén tekintve azt — körjelek mutatkoznak: mert ott a mlgos egyházi főtanács „atyáskodik és dajkálkodik;” az igazgató-tanár minden lelkiismeretessége és készségvonatlan ügybuzgalma mellett is „népszerűtlen:” mert nem a kommunitás édes anyai karjai közé, hol lenne ám élet, mihelyt ama sok színtű párt venné át a dajka szerepét, mely talán még ma is a kommunitási többséget alkotja!

Ezek valának ama vád írása közben t. N. S. úr lelkének elrejtett utógondolatai és a kommunitás közvetlen directiojának kivívása azon gazdag forrásu eszme, melynek szent fűrdőjében bemártást nyert e lapok 38-dik számában megjelent cikkke N. Sándor úrnak.

Tehát minden baj onnan ered N. S. úr szerint, hogy az alapító kommunitás kebeléről korán leszakított az iskola.

Valjon igaz-e az? s csakugyan le van szakítva a kommunitás anyai kebeléről az iskola?

Meg van-e tiltva a kommunitásnak: megtenni mindent, mi ez iskolát emeli, fölvirágoztatja? Mi ugy tudjuk, hogy a mlgos egyházi főtanács befolyása nem zárja ki a kommunitás befolyását; sőt kétségkívül őrül, ha buzgalmat és jóra czélzó tevékenységet lát. És gyakorolja csupán a t. N. S. úr által is — legalább itt a nyilvánosság terén — átengedett felügyeleti jogát: azaz, számot kér a sáfároktól, befoly képviselő gondnokai által a tanoda ügyeinek vezetésére és elejét veszi sok olyan dolgoknak, melyeknek érvényre jutása bizonyára a később kor számára teremne keserű gyümölcsöket. És ez így éppen jól is van!

Most ennyit erről, és ha a körülmények s az igazság érdeke kívánni fogja: minden igazat.

Vass Tamás,
m. bándi. ev. ref. lelkész.

KÜLFÖLD.

FRANCIA- és POROSZORSZÁG. A „Times” berlini levelezője a fölbbi czim alatt f. hó 3-ról így ír:

„Ha oly csekély dolgok provocatiót szolgáthatnának, Németország provocatiót szenvedett a francia kormány egyik szolgájának részéről. Mintegy három hét előtt Duroc tábornok,

öltönyről sem gondoskodott, amugy istenigazában megvámpárolja s egész bürgi aztassa. Főispánunk fedelese kocsiájában a hunyadi egyesbíróshoz hajtattott s megtartotta az egész iroda feletti szigorú vizsgát, mely a derék Agh Ferencz úrnak dicsegetére ütött ki.

Gyarmathi Sigmund úr az egész úri vendégszort magyarosan megvándorolt. Fűszerezte az ebédet a házi úr kellemős neje, ki Kolozsmegye legcsinosabb barna hölgyeinek egyike, s ismeretes költőnk, Hory Farkas leánya; kiről e sorok írója is az alkalommal elcsúgta magában: Psyche azért teremtette tarka szárnyú pillangót, hogy folytonosan csókba fűszerszék ez élő virágcsokornak rózsabimbóit?

B. Hunyadon a délután egy része is kedélyesen tölt el a szoboki márványasztal mellett. Ezen pseudo-márvány valódi neve gipsz, mely a zsi-bóihoz hasonlóan az eocen képlet közép csoportjának egyik szintjéhez tartozik. Kereskedelmi cikké e vidéken csak úgy válhatik, ha a külföldben elég csinos táblák előállítására egyszerűsödött változatos alakú vaslábakat öntet hozzá, s készen kiállítva bocsátja asztalait áruba.

Estére Inoselbe érkezünk, azon hirneves Inoselbe, melynek egyik birtokosa évenként több ízben szokta az erdélyi magyar hírlapok útján felszólítani a havasok birtokosait a Valkón tartandó nagygyűlésre!

Az ismeretes practicus váltókeze feltalálója s e megye felső kerülete közkedvességi alispánja, incseli birtokos, Gyarmathi Miklós úr a legszívélyesebb előzékenységgel fogadott mindnyájunkat. A kedélyes est a legvigabban tölt el. Politikai s tudományos disszertációk egymással váltakoztak. Továbbá országos ügyekről épp oly szakavatottan disszertáltak, mint a párisi s kolozsvári színházimábilé bálok hullámzó táncza felől. A megyei ügyek Bach-korszaki menetét, s a Nádasdi féle ismeretes kaczerkódást épp úgy kárhoztatták, mint

ki Strassburgban parancsnokol, kissé tüntetesszerű modorban átlavagolt ama hidon, mely a Rajna franczia partját annak német partjával összeköti, tábornoki tisztjei által környezetve, s oly türelmetlenül óhajta elérni a német földet, hogy kevésbé mult, hogy el nem gázolta az első bádeni őr, ki vele találkozott. Erre társaival együtt a hidat védő kis hídő előtt foglalván állást, oly modorban vitatá meg az erőd erejét, hogy ezáltal a mellette elhaladó figyelmét magára voná s azok érzelmeit megsérté. Ezen jellemző eseményre annak idejében alig tétetett czélzás a német sajtóban; azonban néhány év előtt annak oly következménye lett, mely megérdemli a fölemlítést. Ugyanazon tábornok több tisztjeivel csónakokra ülven, a Rajna német partját szemügyre vév, Hünigentől lefelé tetemes távolságra; s az észleletek feltűnőleg térképekkel hasonlítottak össze. — A nélkül, hogy ezen expeditió czélját fűrkésznök; azon kérdést kell föltennünk, hogy vajlon minő modorban nyilatkoznának a francia lapok, s minőké lennének a két ország nemzetközi viszonyai, ha egy német tábornok a francia tábornok-társa által adott példát követné. A mi a német sajtót illeti, az megemlíti ugyan ezen csónakázási kirándulást; azonban nem tekint eléggé komoly dolognak arra, hogy miatta ingerült-ségbe jöjün, míg gr. Bismark oly hiv béke politikájához, hogy éppen most kötelező le maga iránt Franciaországot, a tuniszi bonyodalom ügyében tanúsított jó szolgálatait által.

OROSZORSZÁG. Említettük volt egyik előbbi számunkban, hogy az oroszok Közép-Ázsiában, Turkesztánban hadakoznak. Újabb jelentések orosz részről győzelmekről szólnak, s ezekből látszik, hogy az oroszok egyik tüzret a másik után verik le. Ez alkalmából a „Berliner Post” a következőkben oly tárgyat érint meg, mely összefüggésben áll az oroszok Közép-Ázsiában tett haladásával:

„Oroszországnak turkesztáni győzelmei hihetőleg Angolországot Törökországban való tetteleges föllépésre ösztönözendik, s ekkép közvetlen befolyást fognak gyakorolni az általános európai politikára. Angolország végtére észreveendi, hogy szűkségképpen tennie kell valamit egy oly téren, hol a tétlen szemlélés elve bizonyosan nem vált hasznára. Törökország újraszervezése által Angolország többet nyerhet, mint Oroszország; a status quo fenntartása által egyedül Oroszország, az elnyomott rájáék protectora, nyerhet. Ha a balkáni felszige-ten számos független, vagy félig független államok állíttatnának elő, s hatályos védőnkesség alá helyeztetnének, azok igen őrülnének rajta, ha a czár általi annektálást kikérülhetnék. Természetesen lehetetlen volna ily vállalatba bocsátkozni addig, míg Ausztria nem bír elég erővel tetemes segínyt nyújthatni az előretörékvő szlávoknak, s ez sohasem fog megtörténni, míg az Franciaország szövetkezik Németország ellen, s ezáltal az Oroszországgal való barátságra kényszerít bennünket. De ha Ausztria föltétlenül csatlakoznék hozzánk, mi nélkülözhetnénk más szövetségeket, s más becses szolgálatait közt azt képezzé tehetnők arra, hogy Szerbiában s Bolgárországnak a polgárisodás képviselőjévé lehessen. Véleményünk szerint az angol keleti politikának is érdekében áll, Ausztriát ezen helyes eljárás követésére rábírní.”

OLASZORSZÁG. Mint az „Italia” írja, egy titkos bizottság alakult, melybe parlamenti tagok

a mexikói varázs-szepségű creol hölgyek ledér coqueretiáját. Szóval mindenki elemében volt!

Másnap reggel birtokos Keresztes Sándor úr lepott meg néhány jeles incseli kövülettel, melyek közt egy óriás pholadomyának szivalaku köbele, továbbá egy kürt forma nagy cerithium, és több ösvilági osztriga (ostrea fimbrioides, et o. lamellaris) említendők. Muzeuunk számára mindegyiket köszönettel fogadtuk.

Nemsokára elbágytunk Incsel, de neve még sokáig marad emléktűnkben.

Jövet, útközben megtekintettük a batárán lévő buvópatakot, mely egy szirtcske hasadékból cásádokban bugdacosul ki napvilágra, miután más falu batárán merült föld alá. Ilyszertü jelenségek nem ritkák Erdélyben, különösen a mésztartalmu köztek területén, melyek szívár vizek segítségével nagyon hajlandók földalatti hosszan nyuló üregeket s barlangokat képezni. Az érintett buvópatak messzes marga-köze is az eocen-képlethez tartozik, s a párisi medenceze már fölebb említett nummulitike szintjének felel meg. E buvópatak kiömlésénél a cascádok közelében egy nevezetes kövületet fedeztünk fel, mely eddigelő ismeretlen az erdélyi nummulitesek horizonjában, egy egy radiolites nevű kagylónak fedelét tünteti elő. Az egész incseli határt az említett nummulit zona borítja, mely Valkón át Magyar-Gyerő-Monostorig tart.

A Nummulit korszak, mely egykor Erdélyben is több tengerszemet képezett, egy rendkívüli jelenség földünk képződés történelmében. Ezen időszakban éltek ama lapos csigahéjszerű tengeri állatok, melyeket köznépünk Szent László pénzének szeret nevezni, azon monda után, miszerint szent királyunk a tatároktól üldözötve, minden pénzt szélvészortá, hogy üldözőinek figyelmét az eldobott kincser terelhesse. A csel sikerült, mert míg ezek a pénz fűszedésével foglalkoztak, a király tova szágulda megmenekülhetett; de Is-ten e pénzeket később mind kővé változtatta. Leg-

is beállottak. Az actio-pártot ez újabb tevékenységre ösztönözté. Mondják, hogy fiatal emberek is tagjai. Az „Italia” meg van győződve, hogy a kormány nem fog itózní erélyes lépésektől.

Az „Opinione” ugy hallja, hogy a Ravennában közlebről meggyilkolt államügyész, Cappa, gyilkosa elfogatott. Hirszerint Cappa egy igen veszedelmes bandát fedezett föl s ezért gyilkoltatt meg. A vizsgálat vezetésére Avet közvádó küldetett Ravennába, ki igen szomorú színekkel festé Ravenna erkölcsi süllyedését, mely lehetővé tette a gyilkosnak a menekülést.

Bolognában becsületes és bátor polgárok özszeálltak, hogy a divatozó rablógyilkosságoknak véget vessenek.

Dél-Olaszországban terjed a brigantiság s szaporodnak a hamis állampapírok készítésével foglalkozók.

Az „Epoque” írja, hogy Martinengo és Pasolini, kik bizalmas küldetessel Flórenczből Rómába mentek, innen eredménytelenül tértek vissza, s hogy most az olasz kormány ugyanazon missióval Mari hajdani minisztert bizta meg, kinek több reménye van a sikerre.

A „France” ezt mondja: A nélkül, hogy valaki pessimista volna, el kell binnie, hogy Olaszországban a morális helyzet sok kívánni valót hagy fenn. A legközelebb Bolognában fölfedezett pénzhamisítók nem kevés tanúságot tesznek erről, mert köztük államhivatalnokok s jobb módú emberek is találattak. Mindez arra mutat, hogy az olasz társadalom oly lejtősegen áll, melyről könnyebb lefelé menni, mint felfelé.

Az „Union” azt olvasta a turini lapokban, hogy több nap óta olasz tábornoki tiszték járák be a piemonti hegysegeket, melyek Franciaország felé fekszenek; a kik egyszersmind a különféle falukat és helysegeket megvizsgálták, mennyi embert fogadhatnak szállásba stb.

Az „Avenir National” jelentése szerint az oecumeniai zsinat 1869. decz. 8-án gyűl egybe; egyszersmind azt is írja, hogy a szent széki felhívás az angol és görög püspököket a schisma elhagyására szólítja fel.

FRANCIAORSZÁG. A „Siécle” híreket hoz a Charente departementi zavarokról. A mozgalom Chevereauxban kezdődött, hol egy ablaktűvegen lilomokat is alkalmaztak. A nép ebből a dözma behozását következtette, s az izgatottság itt és a szomszéd községekben folytonosan növekedett, habár a képet el is távolított. Erőszakoskodások s ennek folytán befogatások történtek, s a mozgalom oly nagy volt, hogy összehittközéstől tartottak. A foglyokat keményen megbüntették: 3 embert 15—15 havi fogságra ítéltek.

Mint a „P. L.”-nak Párisból 11-ről távirják, a „Moniteur” közlése szerint Napoleon császár késznek nyilatkozott csatlakozni az orosz javaslat-hoz, a robbantó golyó eltűlése iránt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az országgyűlési osztályok befejezték tárgyalásaikat az indirekt adók és a honossági törvényjavaslatok felett. A pénzügyi bizottmány javaslati jobbra változtatás nélkül elfogadtattak. A dohányegyedárúság felett mindenütt heves viták folytak. Csak a szélsőbal követelte an-

közönségesebbek a lenese- s krajczár nagyságuk, azonban oly aprók is vannak, melyeket csak nagyító tüveg segítségével lehet fölismerni, tehát még a mákszemnél is sokkal kisebbek; s megfordítva tal-lér nagyságukra is lehet néha akadni. Ezen állatok az akkori tengeröblökben millió meg millió példányokban éltek, de sem azelőtt, sem azután sehol többé nem jelentkeztek, s ma már földünk akkori őstörténelmének tisztán olvasható emlé-érmeivé váltak. Méltán kereszelték el tehát azon őst időszakot Nummulit korszaknak.

A nummulit tengerszemek a pyraeneusi hegy-lánczról kezdve, hazánkban kereszttől egész a Hima-lája hegységig el voltak szórva, s bennök ez állatok myriádjai nyüzsgöttek, alig engedve helyet más nemű szerves lényeknek. Ők voltak e korszak uralgói, habár picizny alakzattal, de számra nézt megközelíthetelen mennyiséggel. Az egyiptomi pyrá-misok az emberi művek ez óriásai s, ezen apró állatokból vannak építve, azaz: oly közetekből, melynek anyagát a kis nummulitesek képezik. Az ottani nép ugy vélekedik, hogy az építés alkalmá-val az akkori szegény munkások lenesei kövesül-tek balomra! Ily úton alkot a természet a legpa-rányibb állatok billióiból egész hegyeket és szirteket s nyujt anyagot a legremekebb emberi művek előállítására!

Az utolsó hivatalos s meglegedéssel párosult vizsgálat, melyeket érdemdús főbíránk mlgos Macs-kási Pál úr mindenütt részrehajlatlan szigorral vitt véghez — Magyar-Valkón történt. Ennek végezté-vel ottani birtokos Kilyén Sámuel úr fényes villás reggelivel vendégelte meg az egész kíséretet, s még azonkívül egy Fusus nevű nagy kövülettel kedves-kedett muzeuunknak. M. Gy. Monostoron tiszte-lendő Hory Farkas urat kívántuk meglátogatni, de sajnálatunkra nem találtuk hon.

Nemsokára megváltozott a terület lábaink alatt, s a tengeri tledékes képletekből a jegeezes köze-tek zonájába léptünk át, melynek nagy része föl-

nak rögötöni megszüntetését, míg mások, kik ennek lehetlenségét belátták és nem teljesíthető ígéretek-től óvakodnak, a monopolium eltörlését elvben ki-mondatni és meghatározottai kívánták a batáridót, a mikor a kormány köteles, a monopoliumnak más-nemű dohányadával leendő felváltása iránt javas-latait előterjeszteni. A dohánymonopolium jelenleg 9½ milliót jövedelmez. Az örökösödési adónál a direkt örökösöknél a 25% pótlék megszünteték s a becslés is könnyebb lesz.

— A honvédelmi törvény magyar szö-vege a miniszterium által megállapítván, azt a napokban az országgyűlés elé terjeszti.

— A „Herm. Ztg.” hiteles forrásból meri-tetteknek mondja a következő híreket: A n.sze-beni pénzügyészség még e nyár folytán Kolozs-várra tétetik át; továbbá a törvényszékeknek mi-bamarább bekövetkező szervezése alkalmával a n.sze-beni föttörvényszéket felosztják s batáskörét a vásárhelyi kir. tábla veszi át; végül még azt is hallja, hogy a lutri sem marad ott, hanem jön ide hozzánk. Mindezek annyira elkésztik, hogy néhány soraiban híven visszatükrözi a Bach és Schmerling korabeli „Herm. Ztgot.” Pedig a ró-mán lapokkal polemizálván, párszor maga is ke-ményen kikelt volt az állam az államban-féle theo-riák ellen; hanem, ugy látszik, a „Péternek sza-bad Pálnak nem”-féle elvnek most is hő imádója. Aztán azért az áldott lutiért különösen nincs miért ugy búnak eresztetni magát; szívesen ott hagyjuk, sőt az itt levő négy ily fajta fiókából is örömet átengedünk — ha már mind nem kell — legalább hármát; eléldegelnünk mi bőven egygyel is.

— A pénzügyminiszterium megengedte, hogy Erdélynek Moldva és Oláhország felé eső ré-szén 3 mértföldnyire befelé egy új olcsó dohány-nem árultatassék. E dohány „Végvédéki kártyák” név alatt ismeretes, s 100-darabnak ára 2 frt 70 kr, egy darabnak 3 kr.

— A szerbiai állapotokról az a legújabb hír, hogy összeesküvést fedeztek volna fel a Kara-georgevich dynastiája érdekében, ki jelenleg Arad-megyében időzik, s ki, miután bűnrészessége bebi-zonyult, Mihály gyilkosának proclamáltott.

— Említettük, hogy a helyszínelési mun-kálatok Kolozsmegye minden községére kiterjesz-tetnek, most hozzáadjuk, hogy ez alól Burjános-O-Buda, Gyerő-Vásárhely, M.-Sárd, Alsó-Zsuk, Lé-gen és Faragó, mint a melyekben most foly a g-osítás, kivételt képeznek.

— Román színészek jönnek nemsokára városunkba, ezt hirdeti a „Federationne”, remélvén egyszersmind a szíves fogadtatást, mit már a ro-mán irodalmi gyűlés alkalmával is eléggé tanusi-tott a műkedvelők iránt Kolozsvár.

— Tegnapra virádlág a kül-magyar-utezában, a szent péteri templom alól, tűz ütött ki s a szél által élesztve félóra alatt 6 gazdasági épület és 2 lakház égett el. Különös módon ma-radt meg 3 csűr a köröskörül kigyózdó lángok közepén.

— A napokban lefolyt országos vásá-runkról kell annyit szólnunk, hogy a közlebbiek-nél valamivel élénkebb alakja volt, ámbár most is kiűnt, hogy pénzünk bőven csak ezután lesz. Egyik nevezetességébe e vásárnak egy elegansul öltözött nő nőtte ki magát, mennyiben többször és több helyről igen ügyesen vett, míg végre elügyet-lenedvén kikapott.

dünk izzón forró méhéből olvadt állapotban tört felszínre, s itt megszilárdulva ma már regényes bérceket s kúpokat képez. Ezek egyike a kapus mellett fekvő vulkáni eredetű bazalt-kúp, melynek közele utcsinálásra egyetlen a maga nemében. Még néhány Rhyolit és zöld Trachyt alkotja bérce mellett elhaladva, csakhamar tisztelt főispánunk lak-bhelyére, Gyaluba, érkezünk.

E körűt alkalmával mindenütt meggyőződhe-tett Kolozsmegye fötisztje, hogy iránta a bizalom, szeretet és tisztelet a nép minden rétegei között határtalan és osztatlan. Példát meríthetne ebből több erdélyi főispán, kinek kormányzata alatti te-rületen folytonos elégtelenség uralg. Tekintstük példánl csak a két Fehérmegyét! hova devalválód-tak e szerencsétlenek? Egyike ezeknek tonus adó volt hajdanában, s hová süllyedt most alá a sza-badság fénykorának hajnalában? Sic transit gloria mundi!

Ha a politikai széles ismeret mély tudomány-nyal van páruva, mindig megtermik egyesületen az óhajtott eredményt. Kolozsmegye csak örvend is szerencsésének, hogy ily egyén van élére állítva.

De másfelől muzem egylettünk is meríthetne e körűtből tanulságot. Mig példánl intéztünk mind-két madártömjét félénél már tovább foglalkoz-tatja a Mezőségen bogárlábak s madártollak gyűj-tésével, s végre is az eredmény csak annyi, meny-nyit egy passionátus jáger pár hét alatt össze-vissza puskázhat; addig hazánk geológiai kutató-sára, mely Erdély gazdaszatának s iparának nagy lendületet adhatna, legcsekélyebb gond sincs for-dítva, pedig megfontolhatnák az illetők, hogy pél-dánl a Mezőségen csak egy kavics telep, vagy az építendő vasúti vonalon csak egy közszen-réteg föl-fedezésének lehetősége, még államgazdaszati szem-pontból is többet ér a föld minden pókjánál s a világ minden madártollánál!

Pávai Elek.

= A N-Szebenben székelő hadparancsnokságot, mint a „Sieb. Blätt.“ hallja, közelebből felosztják, s hatáskörét a budai veszi át.

= Egy Belgrádból, f. hó 13-ról keltett távsürgöny jelent, hogy a hadügyminiszter kihirdette a hadseregben, hogy a szerencsétlen véget ért fejedelem unokaöccsét, Obrenovich Milánt ohajtá utódául. A hadsereg e nyilatkozatot kedvesleg fogadta, s mint a „P. Li.“ legújabb távsürgönye jelenti, Obrenovich Milán fejedelemmé ki is kiáltott. — Ha ez való, egy a muszkának Szerbiávali tervei ismét zátonyra jutottak, mert az új fejedelem, mint mondják, előde elveit is örökl.

= A kereskedői fiatalság a kedves idő miatt annyiszor elmaradt junialisát vasárnap, e hó 21-én fogja megtartani, az előkészületekből ítélve — ha az idő is kedvezni fog — igen szép és látogatott multság lesz; a rendezők mindent megtesznek, hogy a mulató közönségnek minél nagyobb élvezetet szerezzenek, a patogó csárdásokat barna zenészeink fogják üsmert ellenállhatlansággal játszani, a többi táncokat pedig a helybeli cs. k. katonai zenekar, melyet az ezredes úr egész készséggel engedett át. Ohajtjuk, hogy e sokszor megakadályozott multság a legkedvezőbbben tüssön ki.

= A pesti blümfenyítő törvényszék 11-ken ítélte halálra Engelmann Jakab pesti lakost, a ki múlt év jul. 30-án gyilkolta meg nejét 15 évesen. A szerencsétlen 8 élő gyermeknek anyja és egyedüli ellátója volt, miután az embertelen apa már rég elzavarta egész családját magától.

= Ungmegeye Volosánka helységben — mint felvidékről írják — folyó hó 4-kén a villám egy paraszt kunyhóba lecsapván, abban egy övegy nőt két gyermekével együtt agyon sújtott. A ház porrá égett s a benn lakók mindnyájan ott lelék sirjukat.

= Janku Ábrahám, „a havasok rettegett királya“, mint az „U.“-nak írják, e hó 8-kán Körösbányán vala látható. Az egykor hírneves vezér, mintegy 45 éves; most is izmos, magas termetű; szabályos, magyaros jellegű arcvonásokkal s sárgás szőke bajszszal; öltözte fekete kalapból, ingből s hosszuszárú csizmába húzott lábravalóból állt, melyet vállra vetett női öltönynek látszó rövid kupa egészített ki; csizmaszárába furulya vala dugva. Valamint mindig, úgy ekkor is mámoros állapotban volt. Állandó tartózkodási helye nincsen, most Halmágyon, majd Körösbányán, Brádon, Tópanfalván kóborol, mások vendégszeretét véve igénybe. Tulajdonképpen nincs megőrlve, hanem a szeszese italokkal való rendkívüli mértékben élés elméjét meggyengítette; ha alvás után kijózanodott, azonnal újból alkalmat keres, hogy ivási szenvedélyét kielégítse, s addig iszik, mig nem ismét öntudatlanul elalszik. — Ugyancsak Körösbányán él a görög-egyesült román lelkes, a ki 13 Brádit kísért, s kit megmentési szándokáért a románok baromilag megkínóztak; nemkülönben ott van Salamon Miklós hátszegvidéki praefect, kiről azt állítják, hogy hatáskörében az oláhok egy védtelen magyar lakost sem gyilkoltak meg.

= Hunyadmegyében e hó 7-kén este-

felé iszonyú vihar volt. Haró nevű faluban a villám egy házban leltvén, a családapát és nejét agyon sújtotta.

= Találkozás Napoleon hg és Andrássy Gyula gróf között. Napoleon hg a múlt szombaton meglátogatta a bécsi népkertet Grammont hg kíséretében. Rövid kórséta után a hg egy asztalnál foglalt helyet, lábát keresztbe vetette, rágyújtott és elkezdett hatalmasan füstölteni. Ekkor észrevette Möring altábornagyot, Grammont hg által magához hivatta s körülbelül egy óra folyásáig igen élénken beszélgetett vele. Möringet karon fogva már éppen a kijárat felé indult, midőn Andrássy Gyula gróf tűnik szemébe. A hg rögtön ajánlja magát s a gróf felé siet, mindkét kezét nyújtja neki s visszamennek a kertbe egy másik oldalra. Itt ismét egy asztal mellett foglalnak helyet s a hg e szavakat kiáltja: Garcon, un glace! A fagyaltot egy pohár vízbe tölti s erősen fölkeveri. Ugy lát-szik azonban, hogy az erős keverés csak a belső izgatottság nyilvánulása volt. A hg rendkívül érdekes beszélgetésbe látszott merülni a magyar miniszterelnökkel, többször felugrott székről, előre, vagy hátra tolta s élénk tagjáratással folytatta beszédét. Andrássy gróf igen fontos dolgokat mondhatott a hgnak, melyek őt kellemesen lepletek meg. Így ismét egy óra telt el. A zene már rég elhallgatott s a csekély számú közönség is szétszószt. Ekkor jött Beust. A beszélgetés most ismét megújult, s 11 óra volt, midőn az urak fölkeltek. A főkapu már be volt zárva, s udvari csendőrt kellett hivatni, hogy a kaput felnyissa.

= Különös udvari viselet Afrikában. Du Chaillon nevű utazó Diops király udvarában a viseletet így írja le: „A király frakkot viselt s egyebet semmit. Első minisztere újj nélküli inget viselt s egyebet semmit. A második miniszter egy nyakraválót viselt s egyebet semmit. A harmadik főméltóság kalapot viselt s egyebet semmit. A királyné pedig egy esernyőt s egyebet semmit.

KÖZGAZDASÁG.

Jegyzőkönyv

felvétel a „Magyar kölcsönös biztosító bank“ második alakuló ülésén 1868. május 18-ik napján.

Jelen voltak: Kende Kánut, b. Szentkereszti Zsigmond, Thury Gergely, Pap Lajos, Kuliseky János és Berecz Antal. Elnökölt Kende Kánut id. elnök, a jegyzőkönyvet vezette Réthy Lajos felkért tollvivő.

1. Számbavételtek a pártolóul nyilatkozott hatóságoktól az illető ügynökségek útján beérkezett szavazatok az intézet vezértisztviselőire.

Beérkezett összesen 34 szavazási iv; ezekből Klapka Györgyre, mint elnökre 34, Kende Kánut és gr. Wass Samu, mint alelnökökre 23, illetőleg 21, Kuliseky János, mint igazgatóra 34 és Szathmári Károlyra, mint jogtanácsosra 34 szavazat esett.

2. Nevezettek ennél fogva az intézet szabályszerűen megválasztott tisztviselőinek nyilvánítottak

s erről az illetőket külön jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni

Kuliseky János igazgató bizott meg.

3. Az intézetet érdeklő érdemleges tárgyalások folytatását a rendesen megválasztott hivatalnokokra bízván, az alakuló ülés feloszlott.

Jelen jegyzőkönyv az ülés végével felolvasott és hitelesített.

Kelt m. fent.

Kende Kánut. Kuliseky János igazg.

Réthy Lajos,

felkért tollvivő.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszter rendelete Magyarország összes törvényhatóságaihoz.

Mint hogy több oldalról érkezett panaszos fel-szólalásokból azon meggyőződésre jutottam, hogy a selyemtermelésnek Magyarországon egyik legfőbb akadály az, hogy a tenyésztők a termelt gubókat nem képesek értékesíteni, — ennél fogva, hogy a bajon már addig is némileg segítessék, míg az behatott intézkedések által orvosolható leendő, — jónak láttam vidékenkint a népesebb és kereset-tebb piaczu városokban, lehetőségig a gazdasági-egyesületek székhelyein, a selyemtenyésztési idény végeztére selyem vásárokat hirdetni, oly czélból, hogy azokon az érdeklött termelők és kereskedők találkozáván, az országban termelt gubók könnyeb-ben értékesíthetők legyenek.

Ily selyem-vásárok fognak tartatni:

1. Aradon	Péter Pál napi vásárok.
2. Békés Csabán	julius 1-ső „ „
3. Debreczenben	n. b. asszony „ „
4. Eperjesen	aug. 10-ik „ „
5. Fehérvárott	k. sz. János „ „
6. Gyöngyösön	aug. 24-ik „ „
7. Győrött	jul. 18-ik „ „
8. Iglón	aug. 15-ik „ „
9. Komáromban	Péter Pál „ „
10. Kassán	jún. 27-ik „ „
11. Kolozsvárott	jul. 20-ik „ „
12. Keszthelyen	jún. 30-ik „ „
13. Aranyos Maróthon	jul. 25-ik „ „
14. Lugoson	jul. 2-dik „ „
15. Mármaros-Sziget	aug. 1-ső „ „
16. Miskolczon	Sámuel „ „
17. Magyaróváron	v. sz. Péter „ „
18. Maros-Vásárhely	jún. 17-ik „ „
19. N.-Beeskereken	aug. 17-ik „ „
20. N.-Kanizsán	aug. 15-ik „ „
21. Nagy-Váradon	Alajos „ „
22. Nagy-Kállóban	jún. 27-ik „ „
23. Nagy-Szécsen	Apost. oszl. „ „
24. Nyitrán	jul. 2-dik „ „
25. Pápán	jul. 2-dik „ „
26. Pécsen	aug. 15-ik „ „
27. Pesten	János főv. „ „
28. Pozsonyban	jún. 27-ik „ „
29. Rimaszombatban	jul. 13-ik „ „
30. Sopronyban	aug. 6-ik „ „
31. Szegszárdon	jul. 2-ik „ „
32. Szathmáron	jul. 2-ik „ „
33. Szamosújváron	jul. 25-ik „ „

34. Sátor-A.-Ujhelyt	jul. 2-ik „ „
35. Szegeden	jul. 31-ik „ „
36. Szebenben	ker. felmag. „ „
37. Török-Szt-Miklós	jul. 24-ik „ „
38. Lippán	aug. 20-ik „ „
39. Újvidéken	jul. 11-ik „ „
40. Ungváron	Jakab „ „
41. Veszprémben	aug. 10-ik „ „
42. Zala-Egerszegén	Mária-Magd. „ „
43. Zomborban	n. b. assz. „ „

Mindenütt és mindig a baromvásár első napján.

Továbbá, miután azon körülmény sem került ki figyelmet, hogy a selyembubóknak súly szerint, azaz: mázsa- és fontonkénti mérése egyáltalán nem alkalmas a bennük lévő selyemmennyiség meghatározására és hátrányos különben a szorgalmas tenyésztőre nézve, a ki jó és száradt gubókat hoz eladásra, mennyiben egy font jól kiszáradt gubó sokkal több selymet tartalmaz, mint egy font nyers gubó, — ennél fogva a selyembubók adása-és vevésénél eddig szokásos súly szerinti mérés helyett, a mérésnek, mint e tekintetben igazságosabb mérlegységnek behozatalát tartom ohajthatónak.

Mérce nevezet alatt értendő egy 8 iczét magában foglaló úrmérték, melynek henger-alakúnak és éppen oly magasnak kell lenni, mint a minő széles; ezzel lesz mérendő a kőctől letisztított nyers és kiszáradt selyembubó egyaránt, megrázva, de nem téiszve.

Ezen mérték hitelesítését eszközölni a közönségnek leendő kötelessége.

Midőn erről ezennel tudósítanám, egyszerűen fölívom a közönséget, hogy jelen rendeletet szokás szerint közzétesse s azt a lehető sikerrel közhírre tenni, nemkülönben pedig a fennebb mérlegység gyanánt meghatározott méreztől hatósága számára gondoskodni el ne mulasztja.

Pest, 1868. június 4-kén.

Gorove István, s. k.

— Magyarország gabona kivitele. Az „O. Ztg.“ közlése szerint következő volt: a vasúton és pedig Marchegg, Bruck, Pettau, Soprony és Sziszek állomásokon át márcziusban 2,806,000, áprilisban 2,660,000, májusban 2,640,000 mázsa. Összesen: 7,106,000 mázsa. Ehez hozzáadva a januári és februári vasúti szállítmányt: 3,198,800 és 3,283,800 mázsát tesz ez évben, a vasúti kivitel 13,588,600 mázsát. Ha ehhez a múlt évi augusztus hava óta az év végéig vasúton kivitt 15,773,400 mázsát és a gőzhajókon kivitt 1,090,000 mázsát hozzáadjuk, a tavalyi aratás óta 30 millió mázsa kivitt nyertünk.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Június 17-kén: 5% Metaliques 100 frt 57.40. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 63.15. Kamat 58.90. 1860. Kölcsön 84.20. Bankrészvény 709. Hitelintézeti részvény 200 frt 190.80. London 10 ft st. 100 ft 23 1/2, kr 116.05. Ezüst 113.65. Cs. királyi arany 5.53.

Június 13-kán: Földtehermentesítési kötvény Magyarországi 75.50. Erdélyi 69.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

1802. 1868.

(189)

(2—3)

HIRDETMEY.

Nemes Kolozsmegye törvényszéke által közhírő tétetik, hogy Deák Márton b.-hunyadi bejegyzett kereskedő által 1862. október 6-án 3283 sz. alá, a kiegyezkedési eljárás bevezetése iránt beadott kéreése felett az 1859-ik évi május 18-ikán és június 15-én (birodalmi t. l. 90 és 108 sz.) kelt igazságügy miniszteri rendeleték értelmében előszabott eljárás 1867 évi augusztus 15-ik napjáig nem lévén bejegyezve, ennek következtetével a nagyméltóságú M. K. Igazságügyi Minisztériumnak 1867 évi augusztus 6-áról kelt kibocsátványa alapján nevezett Deák Márton b.-hunyadi bejegyzett kereskedő özves ingó és mindazon ingatlan vagyona felett, melyek az 1853 évi július 18-án kelt csöndrendtartás szabályai alatti országokban fekszenek, csödeljárás alkalmazása vezetettett bé. Csödeljárásról kinevezett ügyvéd Várad György, helyettesítél ügy. Tamási Sándor, a tömeg ideiglenes gondnokul pedig Diedrich Sámuel Kolozsvárt. Ennél fogva felszólítottat mind azok, kik bármint jogezimen közados Deák Márton ellen valamely követelést vagy igényt akarnak érvényesíteni, hogy ezen követelést vagy igényt ellen intézendő rendes kereset alakjában legfeljebb 1868 év július 31-ik napjáig oly bizonyoson jeleneték bé, mivel ellen esetbe daczára bármely tulajdoni, zálog vagy elsőbbségi jogainak a csödeljárásból ki fognának rekesztetni, s a csödtömeg ellenében minden jogait elvesztendik.

Egyszersmind a csödeljárásnak a csöndrendtartás 69 § alapján leendő békés kiegyenlítése esetlegnek nem sikerülése esetében a végleges tömeggondnok és a hitelezői választmány megválasztására tárgyalás tétetik ki 1868 auguszt hó 17-ik napjára d. e. 9-re ezen megye törvényszék 8 sz. szobájában, melyre az összes hitelezők ugy peritgyelő a csöndrendtartás 44 és 179 §-ra való utaltással megvitatnak.

Nemes Kolozsmegye törvényszékének 1868 június 12-én tartott üléséből.

Bíró Pál, főbíró.

Sulucz, jegyző.

273. 1868.

(188)

(3—3)

PÁLYÁZAT.

melyet az erdélyrészi ev. ref. Egyházfőtanács nyit a m.-vásárhelyi ev. ref. főtanoda melletti 4-éves jogtanfolyama 3-ik évi folyama mellett úrességbe jött egy ideiglenes állású tanári állomásra, melyhez 700/.bétszáz o. é. frt évi fizetés van köve.

A fennirt tanfolyam tárgyai: osztrák büntető jog és eljárás, osztrák polgári magán jog, osztrák polgári perrendtartás és bírói illetékesség, általános államisme és hűbéri jog.

A pályázati kérvények a képpeséget tanúsító okmányokkal ellátva f. é. július 15-ig az erd. ev. ref. Egyházfőtanácshoz Kolozsvárra, bérmentesen lesznek beküldendők.

Az erd. ev. ref. Egyházfőtanács üléséből. Kolozsvárt máj. 24-én 1868.

Olasz Károly,

titkár.

NEM HIVATALOS

Czetz János és Társa

divat-szövet kereskedése Kolozsvártt, (középuteza Föllyház.)

Ajálják az idei nyári idényre is dúsan ellátott divat kereskedésüket; megérkeztek a legújabb divatu és formájú szalma, florentin- és rizs- női-kalapok, disztirve és disztitlen, ezekhez párizsi virágok, selyem és szalma ékítmények. Kaphatók izletes választásban finum batiszt, Zsakoné, Baregge- és jó mosó kartonruha-kelmék.

Uj divatu női-topánok és napernyők, elősmert jószágú női- és férfi kesztyűk. Mindenféle minőségű vásznak és Crádlík, asztalneműek, ugy egész menyasszonyi készletek. Selyem és Casmir-paplanok, lószőr- és ruganyos matrácok, szoba- és lépcső szőnyegek.

Feltűnő olcsó árért kaphatók: egész rendbeli butorok, ugy egyes butordarabok is, álló tükrök, író- dolgozó- és pipere asztalok, jó erős nádszékek, nagyválasztásban.

Megrendelések pontosan igazittatnak.

(191) (1—3)

KÉT GARNITUR

CSINOS VASBUTOR

nagyon olcsón eladó.

Értekezhetni DEMJÉN LÁSZLÓ könyvkereskedésében.

(190) (1—3)
Kolozsvártt külső-magyarutczában a b. Radák-háznál
f. hó 25-kén
s a következő napokon tartandó önkéntes árverésen, háztartáshoz tartozó többféle holmik eladatnak.

(192) (1—3)
Kolozsvártt a külső-magyarutcza végétől félfertály óra távolságra, az országút mellett, az ugynevezett régi Pataky-féle major, egészen békerítve, mintegy 6 hold szép luczernással, 4 hold kukoriczával beültetve; 30 darab marhára való istállóval, csűr- s lakházzal, f. év Szent-Mihálytól több évekre kiadó. Értekezhetni Czincz András (szám-tartónál) piaczsor 452 számú háznál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutza 74. sz.)

Mellékletek: Lapunk előfizetési felhívása és Kolozsvár városi pálinka-korcsmárlási jog haszonbér árverezési hirdetménye.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.